

MATTEUKSEN KUTSUMINEN JA JUHLAT KODISSA

Kuva © taidegraafikko Kimmo Pälikkö

1. Kertomuksen taustatietoja

a) Missä kertomus tapahtui

Kapernaumissa, Jeesuksen kotikaupungissa, joka oli Genessaretin järven rannalla

b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin

Apostolien valinta ei tapahtunut heti Matteuksen kutsumisen jälkeen. Nämä kertomukset on vaan niputettu tässä yhteen.

c) Kertomuksessa esiintyvät henkilöt

Leevi eli Matteus oli publikaani eli tullimies, jonka Jeesus kutsui opetuslapsensa. Hän kirjoitti myöhemmin Matteuksen evankeliumin. Matteus asui Kapernaumissa ja hänen isänsä nimi oli Alfeus.

d) Vieraat termit

Meille pitäisi olla nyt jo tuttuja termit: Fariseus, kirjanoppinut, publikaani, syntinen, parannus ja vanhurskas.

2. Itse kertomus Raamatusta rinnakkaispaikkoineen

Matt. 9: 9 - 13

Kulkiessaan sieltä ohi Jeesus näki miehen, jonka nimi oli Matteus, istumassa tulliasemalla ja sanoi hänelle: "Seuraa minua." Niin Matteus nousi ja seurasi Jeesusta. Kun Jeesus aterioi Matteuksen kodissa, niin katso, tuli monta publikaania ja syntistä, ja he aterioivat Jeesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa. Kun fariseukset sen näkivät, sanoivat he Jeesuksen opetuslapsille: "Miksi teidän opettajanne syö publikaanien ja syntisten kanssa?" Kun Jeesus sen kuuli, sanoi hän: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. Mutta menkää ja oppikaa, mitä tämä on: 'Laupeutta minä tahdon enkä uhria.' Sillä en minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä." Vrt. Hoos. 6: 6: "Sillä laupeutta minä haluan enkä uhria, ja Jumalan tuntemista enemmän kuin polttouhreja."

Mark. 2: 13 - 17

Taas Jeesus kulki järven rantaa. Kaikki kansa tuli hänen luoksensa, ja hän opetti heitä. Ohi kulkiessaan Jeesus näki Leevin, Alfeuksen pojan, istumassa tulliasemalla ja sanoi hänelle: "Seuraa minua." Niin Leevi nousi ja seurasi häntä. Kun Jeesus aterioi Leevin kodissa, aterioi myös monta publikaania ja syntistä Jeesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa; sillä heitä oli paljon häntä seuraamassa. Kun fariseusten kirjanoppineet näkivät, että Jeesus söi syntisten ja publikaanien kanssa, sanoivat he hänen opetuslapsilleen: "Publikaanien ja syntistenkö kanssa hän syö?" Sen kuullessaan Jeesus sanoi heille: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä."

Luuk. 5: 27 - 32

Sen jälkeen Jeesus lähti sieltä ja näki tulliasemalla istumassa publikaanin, jonka nimi oli Leevi, ja sanoi hänelle: "Seuraa minua." Niin tämä jätti kaikki, nousi ja seurasi häntä. Leevi valmisti hänelle suuret pidot kodissaan; ja siellä oli suuri joukko publikaaneja ja muita aterioimassa heidän kanssaan. Niin fariseukset ja heidän kirjanoppineensa napisivat hänen opetuslapsiansa vastaan ja sanoivat: "Miksi te syötte ja juotte publikaanien ja syntisten kanssa?" Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen."

Apostolien valinta

Mark. 3: 13 - 19

Jeesus nousi vuorelle ja kutsui luoksensa ne, jotka hän itse tahtoi, ja he menivät hänen luoksensa. Niin Jeesus asetti kaksitoista olemaan kanssansa ja lähettääksensä heidät saarnaamaan, ja heillä oli oleva valta ajaa ulos riivaajia. Nämä kaksitoista Jeesus asetti: 1) **Pietarin** - tämän nimen hän antoi Simonille - ja 2) **Jaakobin**, Sebedeuksen pojan, ja 3) **Johanneksen**, Jaakobin veljen, joille hän antoi nimen Boanerges, se on: ukkosenjylinän pojat, ja 4) **Andreaan** ja 5) **Filippuksen** ja 6) **Bartolomeuksen** ja 7) **Matteuksen** (= Leevi) ja 8) **Tuomaan** ja 9) **Jaakobin**, Alfeuksen pojan, ja 10) **Taddeuksen** (= Juudas) ja 11) **Simon Kananeuksen** ja 12) **Juudas Iskariotin**, saman, joka hänet kavalsi.

Luuk. 6: 12 - 16

Niin tapahtui niinä päivinä, että Jeesus lähti vuorelle rukoilemaan; ja hän oli siellä kaiken yötä rukoillen Jumalaa. Päivän tultua hän kutsui luoksensa opetuslapsensa ja valitsi heistä kaksitoista, joille hän myös antoi apostolin nimen: Simonin, jolle hän myös antoi nimen Pietari, ja Andreaan, hänen veljensä, ja Jaakobin ja Johanneksen, ja Filippuksen ja Bartolomeuksen, ja Matteuksen ja Tuomaan, ja Jaakobin, Alfeuksen pojan, ja Simonin, jota kutsuttiin Kiivailijaksi, ja Juudaan, Jaakobin pojan, sekä Juudas Iskariotin, josta tuli kavaltaja.

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Jeesus tuli pelastamaan syntiset.

Matteus vaihtoi taloudellisesti hyvän ja turvallisen elämän (publikaanin virka) Jeesuksen seuraamiseen.

Jeesus valitsi itselleen opetuslapsia. ("Te ette valinneet minua, vaan minä valitsin teidät ja asetin teidät, että te menisitte ja kantaisitte hedelmää ja että teidän hedelmänne pysyisi: että mitä ikinä te anotte Isältä minun nimessäni, hän sen teille antaisi." Joh. 15: 16.) Heitä oli paljon. Heidän lisäksi Jeesuksella oli ystäviä ja sukulaisia. Jeesus valitsi opetuslasten joukosta erityisesti 12, jotka hän kutsui apostoleiksi. Apostolit olivat Jeesuksen todistajia ja lähettäjiä sen jälkeen, kun Jeesus oli noussut ylös taivaaseen. He kaikki (muut paitsi Juudas Iskariot) saivat myös itse nähdä ylösnousseen Jeesuksen. Apostolit levittivät evankeliumia ja perustivat alkuseurakuntia.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

Sakkeus oli myös publikaani, jonka kodissa Jeesus vieraili, mutta hänestä ei tullut apostolia (UT1_39).

Muiden opetuslasten kutsumisesta kuulumme jo 1. vuonna UT1_5 ja UT1_7.

Judas Iskariotin tilalle valittiin Mattias

'Ottakoon toinen hänen (Juudas Iskariotin) kaitsijatoimensa.' Niin pitää siis yhden niistä miehistä, jotka ovat vaeltaneet meidän kanssamme kaiken sen ajan, jona Herra Jeesus kävi sisälle ja ulos meidän tykönämme, Johanneksen kasteesta alkaen hamaan siihen päivään, jona hänet meiltä otettiin ylös, tuleman hänen ylösnousemisensa todistajaksi meidän kanssamme." He asettivat ehdolle kaksi, Joosefin, jota kutsuttiin Barsabbaaksi, lisänimeltä Justukseksi, ja Mattiaan. He rukoilivat ja sanoivat: "Herra, sinä, joka kaikkien sydämet tunnet, osoita, kummanko näistä kahdesta sinä olet valinnut ottamaan sen paikan tässä palveluksessa ja apostolinvirassa, josta Juudas vilpistyi pois, mennäkseen omaan paikkaansa." He heittivät heistä arpaa, ja arpa lankesi Mattiaalle, ja hänet luettiin niiden yhdentoista kanssa apostolien joukkoon. (Apt. 1: 20 – 26.) ja Paavali sai myös apostolin viran.

Myöhemmin kuulemme kuinka Jeesus lähetti apostolit saarnaamaan (UT3_2).

5. Opeteltava Raamatun lause

"Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. (En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä.)" Mark. 2: 17.

6. Lauluehdotus

Jukka Salminen on kirjoittanut Apostolilaulun, joka alkaa sanoilla:
Yksi, kaksi, kolme, neljä, yli kymmenen, kaksitoista miestä oli kanssa Jeesuksen. Laulussa luetellaan kaikki apostolit nimeltä. Tekijänoikeussyistä emme voi kuitenkaan sitä julkaista.

PK 105

Mua tartu käteen, Herra, ja taluta
niin, että pääsen kerran mä kotia.
En jaksa käydä yksin, vaan lankean.
Vie kanssas käsityksin, niin uskallan,
niin uskallan.

Sä armos, rauhas anna ain lohduttaa
ja korpitiellä kannan mua uupuvaa.
Mä jalkojesi juureen nyt laskeudun
ja rakkautes suureen taas turvaudun,
taas turvaudun.

Jos tunnekaan en täällä sun hoitoas,
oot kanssain surun säällä, viet kotias.
Siis tartu käteen, Herra, ja taluta,
niin että pääsen kerran mä kotia, mä kotia.

Sävel A. L.- k. (Trad.) Sanat: Julie Katharine von Hausmann k. 1901

Mua tartu käteen Herra

San. Julia Hausmann k. 1901, sävel A. L.-k.

Mua tar-tu kä-teen, Her-ra, ja ta-lu - ta niin, et-tä pää-sen
ker-ran mä ko - ti - a. En jak-sa käy-dä yk-sin, vaan lan-ke-
- an. Vie kans-sas kä-si-tyk-sin, niin us-kal-lan, niin us-kal-lan.

7. Tehtäviä / kysymyksiä

8. Muuta huomioitavaa

22.9.2013

